

Wij staan met de aarde

Door Christiane Schoelzel

Laatst heb ik een cursus voor (klimaat)activisten meege maakt, waarvoor de eerste opdracht was: Vertel je verhaal. Waarom ben je (klimaat)activist geworden? Natuurlijk had en heb ik aan verschillende acties deelgenomen. Maar de vraag “Wat zijn sleutelmomenten?” heeft me beziggehouden ... Dus:

Ik denk dat mijn wens om iets voor de aarde te doen tot een behoefte uitgroeide toen ik met

het actie-ensemble (koor en symfonieorkest) “Lebenslaute” voor het eerst in 2019 in de buurt van Keulen in een bruinkolenmijn stond. Ik stond er en zong, terwijl ik eigenlijk sprakeloos was. Er was de vernietiging van het vruchtbare land, van dorpen, van het leven op deze plek en op zo veel andere plekken op aarde. Daarvan, werd ik mij daar toen voelbaar bewust.

Zó ziet het dus uit als mensen de aarde uitbuiten – en nog beweren dat het voor het welzijn van de mensheid is! Zó voelt het! Maar ik ben hier alleen maar getuige van, ik voel me erg betrokken – terwijl ik het zelf niet werkelijk ben! Mijn thuis is NIET vernietigd, ik ben NIET verdreven van mijn huis! Maar ik kan meevoelen hoe het moet voelen – overal op de wereld waar zoiets gebeurt.

Toen deze surreële situatie: Wij, ‘Lebenslaute’, staan hier met rond 80 mensen die dit hebben begrepen en ervan overtuigd zijn dat het recht op leven verdedigd moet worden. Hier, in de kolenmijn, rondom ons heen: vernietiging, dood, een immense groeve, een reusachtige bagger die als een onbegrijpelijk monster voor ons belachelijk kleine mensen naar de blauwe zomerhemel oprijst als een draak. Geen boom is er om ons voor de gloeiende zon te beschermen, het bruine stof bedekt alles.

Om ons heen verschijnt de politie, vormt een barrière voor de transportband waar een paar mensen op dansen. Is dat grotesk of voor het overleven noodzakelijke koppigheid?

Ons enige ‘wapen’: de muziek. Muziek vol leven. Wij hebben haar gerepeteerd en ze vult ons en dit dode ‘landschap’ met leven. Wij eren haar met een concert en zijn daarvoor natuurlijk in concertkleding gekomen. Wij

zingen, spelen, dansen, regelmatig ‘versterkt’ door een waarschuwend boodschap van het bedrijf door luidsprekers, en door sirenegeloei dat door merg en been gaat. Dat past niet bij ons gevoel voor ritme! Maar wij laten ons niet van de wijs brengen en houden meerdere uren vol. Onze stemming is goed, wij zijn trots dat het ons gelukt is om een signaal af te geven.

Wat gebeurt er in mij?

Nog vóór de actie, bij de voorbereiding, ging bij het bekijken van de kaart een schok door mij heen: Daar was het groen, het bruin in variaties zoals het hoort, - maar dan GRIJS, dit uniforme grijs dat helemaal niet bij een landschap past. Waaraan liet het me denken? Ik wist het meteen: aan het ‘NIETS’ in ‘Het oneindige verhaal’ van Michael Ende. Het NIETS dat groeit omdat de mensen de weg naar Fantásië niet meer vinden...

Ik ben er zeker van dat juist hier de oorzaak te vinden is voor al het door mensen gemaakte lijden: de weg naar Fantásië, naar de fantasie, de levenskracht, de creativiteit, naar de bron van het mens-zijn, van de liefde voor alle leven, zijn zo veel mensen kwijtgeraakt. En zo is het voor veel mensen überhaupt mogelijk, onze aarde te vernietigen. Direct of indirect. En hier wortelt de basis voor/van mijn wens, de verbinding met de aarde te herstellen, mensen erbij te ondersteunen, de weg terug te vinden. Dit was ook het belangrijkste doel in mijn pedagogisch werk.

Dat is het fundament van mijn actie ‘Wij staan met de aarde’, die ik van Heike Pourian uit Duitsland heb overgenomen. Zij beschrijft deze actie in haar boek ‘Wenn wir wieder wahrnehmen’ (Wanneer wij weer waarnemen), dat me in meerdere aspecten de ogen geopend heeft: Waarnemen wat is, wat gebeurt: al het ontmoedigende wat ons van het leven scheidt ... en net zozeer van al het wonderbaarlijke wat er is! Want ook wat betreft het mooie is onze waarneming en onze sensitiviteit verkommerd!

Ik heb deze actie voor het eerst in Duitsland met Quakers meegemaakt. Het samen staan voor en MET de aarde heeft me meteen zo diep geraakt dat de wens in mij groeide, deze manier ook hier in mijn omgeving te beleven en anderen hiermee vertrouwd te maken.

Dus heb ik mijn eerste doekje geschilderd, om er in een kring omheen te staan. De eerste keer was het met onze Quakergroep hier in Deventer, op blote voeten, in het gras. Iedereen was diep geraakt. Ik heb nog een paar keer de actie in een andere samenhang aangeboden, met positieve reacties maar beperkte deelname.

Toen nam ik (in 2024) voor het eerst deel aan de voorbereidingen van de Vredesweek in Deventer, en het idee groeide (ondersteund door de groep), om in dit kader actie te ondernemen. Ik had nu een groter, wel ook rond

doek nodig en heb spontaan een passend lap stof cadeau gekregen. Ik wilde er graag de kleurrijkdom van onze aarde op terug laten komen en ook enkele talen. Zo ontstond het grote ronde doek dat er sindsdien altijd bij is, zoals ook bij de Grensbijeenkomst in 2024 (zie Vriendenkring okt blz 19). Dit creatieve werk heeft mij met diepe vreugde vervuld!

Tijdens de Vredesweken 2024 en 2025 heb ik vier keer met de aarde gestaan, samen met een aantal mensen die zich daarvoor uitgenodigd voelden. Het waren bijzondere momenten en belevenissen, en in mij groeide de gedachte verder, dit regelmatig te doen en ook andere mensen daarvoor uit te nodigen (zie bijv. Vriendenkring oktober blz 2).

Vooraf twee ervaringen zijn me als kostbaar in gedachten gebleven: een zuil

foto van het schilderen van het doek

Voor de entree naar het museum op de grond ligt op de grond een tekst van Johanneke ter Stege, stadsdichter van Deventer 2015-2017. Het gedicht legt de verbinding tussen het klassieke beeld, het hedendaagse pand en het gedachtengoed van Geert Groote:

Schrijf en spreek in klare taal.

Leef je eigen regels na.

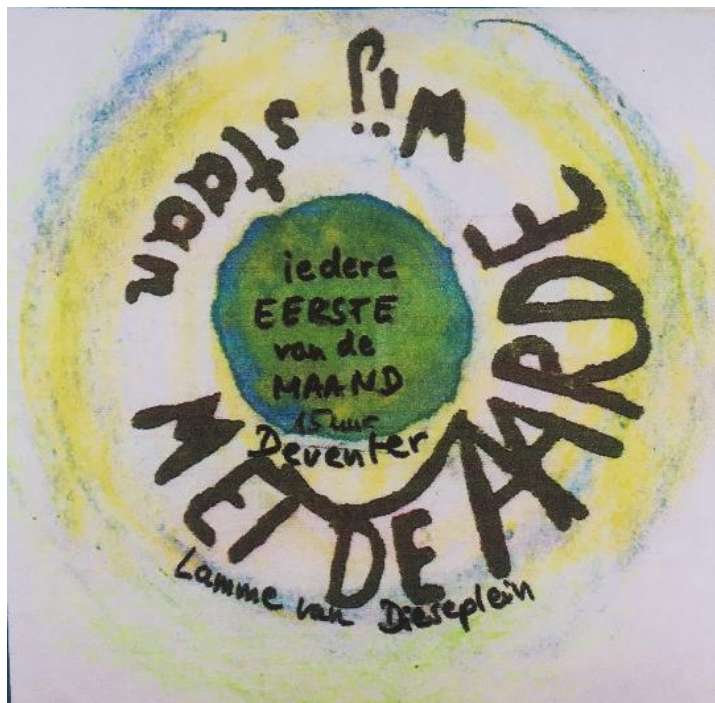
Wees een brug die beide oevers met elkaar verzoenen kan.

Zoek hoe ver je blik kan reiken.

Weiger weg te kijken

van stilte en licht, die zich vanuit onze kring op het drukke Grote Kerkhof in Deventer oneindig diep in de aarde en hoog in de hemel vormde en twee vrouwen die zich iets belangrijks realiseerden: “Gewoonlijk sta ik **OP** de aarde – maar hier sta ik **MET** de aarde.” ...

Intussen zijn er om me heen initiatieven met vergelijkbare, zachte acties: ‘Stille Rebelle’, ‘Rondje Zachtheid (wandelen)’; ik vind dat ‘Wij staan met de aarde’ heel goed erbij past!

mijn eerste doekje

De laatste tijd hoor ik steeds vaker van mensen, die zo veel energie steken in protestacties, dat ze volledig uitgeput zijn. Ze raken hun moed en hoop kwijt. Ook voor hen kan m.i. ‘Wij staan met de aarde’ een helende actie worden, want ze herstelt de verbinding.

Sinds 1 november bied ik ‘Wij staan met de aarde’ aan op elke eerste van de maand in de binnenstad van Deventer aan. Iedereen is welkom!

Staan met de aarde op de grensbijeenkomst 2024